

פרשת דוד

יו"ל ע"י מוסדות "מקדש לדוד" ישראל
בראשות ובנשיאות כ"ק מורנו ורבנו האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זע"א

ה' תמוז תשפ"ו 1342
פרשת חוקת

בחול"ל פרשת קרח

יורשלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
19:12	19:28	19:24	19:20
כניסה			
20:30	20:33	20:34	20:30
יציאה			
21:00	21:02	21:03	21:00
דבנו תם			

הילולא דצדיקיא

- ה' תמוז
רבי צאלח כהן זנגי
- ו' תמוז
רבי חיים די-לה-רוזה
'מח"ס 'תורת חכם'
- ז' תמוז
רבי שמחה בונם אלתר
האדמו"ר מגור
- ח' תמוז
רבי חיים משאש
'מח"ס 'נשמת חיים'
- ט' תמוז
רבי יקותיאל יהודה הלברשטאם
האדמו"ר מקלויזנבורג
- י' תמוז
רבי דוד חסין
- יא' תמוז
רבי צבי הירש מזידיטשוב
בעל ה' צבי לצדיק'

סאין רשות להרהר אחריה, ומתוך שאדם ירגיל עצמו לקיים גם מצוות שאינן מובנות לו, הוא יגיע לידי אמונה מוחלטת בה' יתברך למרות ועל אף שאלות רבות הצצות מידי פעם בפעם כתוצאה מאירועים קשים ושונים.

בהמשך הפרשה אנו מוצאים את הפסוק (יט, יד) "זאת התורה אדם כי ימות באהל" וגו'. ונראה להסביר את הקשר בין הפסוק הפותח את הפרשה "זאת חוקת התורה", לבין מה שנכתב בהמשך "אדם כי ימות באהל", שעל כל אדם לדעת שהוא מקבל כוחות להתמודד עם כל הצרות הפוקדות את אהלו - ביתו, אפילו במקרים קשים ביותר, בו המוות והשכול נכנסים פנימה לשטחו הפרטי של האדם - על ידי כך שהוא מקיים את חוקי התורה. שבזמן שאדם מחנך את עצמו לא לשאול שאלות ולקיים חוקים שאינם מובנים לו - רק מפני שהקב"ה ציווה, הרי מכך הוא שואב את הכוח להתמודד עם צרותיו מבלי להטיל ספיקות במידת הצדק שבהשגחת ה' בעולם, וכיוצא בזה.

נאמר בפרשת בהעלותך (י, לה) "ויהי בנסוע הארון ויאמר משה, קומה ה' ויפוצו אויבך וינסו משנאיך מפניך". מבאר שם רש"י - "לפי שהיה מקדים לפניו מהלך שלשת ימים, היה משה אומר עמוד והמתן לנו ואל תתרחק יותר". ונראה לבאר על פי דברי רש"י שהארון היה נוסע לפני מחנה בני ישראל מהלך שלוש ימים בכדי להראותם את הדרך. ננסה לצייר לעצמנו כיצד היה נראה מראה נורא זה, כל רבבות בני ישראל על נשיהם טפם ומקניהם התהלכו במדבר כאשר עמוד הענן הולך לפניו ומיישר להם את הדרך, ועמוד האש הולך לפניו בלילה ומאיר להם את החשיכה. בנוסף לכך, עם ישראל ניזון מן המן והרווה את צימאונם מבארה של מרים שליוותה אותם בכל דרכם במדבר.

הארון הלך לפני עם ישראל, וכך הראה להם את הדרך, אך משה רבנו קרא לו "קומה ה' ויפוצו אויבך" וכו', ומשמע שמשה ביקש מהארון שימתין לעם ישראל ולא יתקדם יותר ממהלך שלוש ימים, על מנת שבני ישראל יחוש בטוחים ומוגנים בקרבתו של הארון, שאם יתרחק עוד יותר, בני ישראל כבר לא יחושו במציאותו, עד כדי תחושת חוסר אונים.

ויש להוסיף ולומר שהארון הוא כידוע סמל התורה כיון שהלוחות שהיו מונחים בו, כמו כן כל אדם מעם ישראל יש בו ניצוץ מנשמתו של משה רבנו ועל כן הוא קורא לה' ואומר לו - אל תתרחק ממני יותר מדי, אני זקוק לחוש את קרבתך. הקב"ה מצידו פונה לאדם ואומר לו - אני נשאר במקומי, אך אם אתה מרגיש אבוד ומרוחק, משמע שאתה הוא זה שהתרחקת.

וכיצד יוכל האדם לחוש קירבה תמידית לה' אלוקיו, על ידי כך שיהיה דבוק בתורה ובמצוות גם בדברים שהם בבחינת חוק שלא ניתן בו טעם. ובזמן שאדם מקיים את כל המצוות מבלי להחסיר מאומה, זוכה הוא לחוש קירבה תמידית לקב"ה, גם במקרה שהמוות פוקד את חלוננו, שברגע שהאדם הרגיל עצמו לקיים את דברי ה' ללא עוררין, אז מוות פתאומי ובלתי מוסבר אינו מציאו משלוותו, היות והוא חש באהבתו וקרבתו של ה' יתברך אליו.

משנול לדוד

שמירה על החוק מביאה לאמונה מוחלטת בה'

חז"ל מבארים (ע"י פסיקתא זוטרתי חקת) שנסמכה פרשת קורח לפרשת חוקת, כיון שקורח ערער ולגלג על מצות פרה אדומה שהיא בגדר חוק שלא ניתן בה טעם, וביותר, שאפר הפרה מטהר את הטמאים ומטמא את הטהורים. פרשת חוקת באה ללמדנו שלמרות שישנם המלעיזים ומלעיגים על האדם בעבודת ה', אף על פי כן עליו להישאר איתן באמונתו, ולא ללכת שבי אחרי דברי ההבל של הכופרים.

וככלל, חוק זה ושאר החוקים האמורים בתורה, מעמידים את האדם על כך שישנם דברים בעולם שהם בבחינת חוק שתום שלא ניתן להבינו, וכגון המציאות הקיימת בעולם שיש צדיק ורע לו, רשע וטוב לו. ולכאורה מציאות זו קשה עד מאוד להבנה, ולא פעם גורמת לשאלת שאלות והרהורים קשים, אך ברגע שאדם ידע שהבנתו ומחשבתו מוגבלים ואינם ברי השגה בכל תחומי העולם, אזי יקל עליו לקבל את הדין באהבה מבלי לחקור ולדרוש יתר על המידה.

לא פעם מבחינים אנו שאדם שהיה בשליחות של מצוה, מת בתאונת דרכים למרות שנאמר (פסחים ב, א) "שלוחי מצוה אינם ניזוקין" וכן ישנם אנשים המקיימים מצות כיבוד הורים במסירות נפש, ומתים בקיצור ימים ושנים למרות שנאמר על המקיים מצוה זו (שמות כ, יב) "כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך".

לפני שנים רבות, הקדוש רבי רפאל פינטו זצ"ל נרצח במרוקו על ידי פורעים ערבים. מותו הטראגי הכה את הכל בהלם, כיון שהקדוש רבי רפאל נודע בצדקותו הרבה ובעמקותו המופלגת בתורה, עד שהיה ספון בביתו ולא היה יוצא ממנו כלל. התמיהה גברה עוד יותר לאור העובדה שרבי רפאל הוכר כאדם בעל קשרים בציבור הערבי, ולא פעם היה נוהג עימם במידת הצדקה והחסד, ותומך בהם בשעת הצורך.

כמו כן, כל ההיסטוריה של העם היהודי רצופה מקרים קשים, בהם צדיקים גדולים ונשגבים סבלו ייסורים מרים. בימי מלכות יוון הרשעה, שבעת בניה של חנה נהרגו לנגד עיניה למגדול ועד קטן, ולאחר מכן היתה צריכה חנה להשליך עצמה מן הגג. כן מובא בגמרא על רבי יוחנן שכל בניו מתו בחייו (ע"י ברכות ה, ב וברש"י שם). במהלך מרוצת השנים בתקופת השואה הנוראה סבלו בני קהילות אירופה סבל בל יתואר, וכן נהרגו בשואה אשתו ובניו של האדמו"ר מסאטמר ועוד מיליונים רבים.

מציאות קשה זו עלולה לערער את אמונתו של היהודי עד כדי כפירה חס ושלום, ובכדי שעם ישראל יישארו נאמנים לה' יתברך למרות כל הקשיים והצרות שאינן נתפסות בשכלו של בן אנוש, ציווה הקב"ה לאדם לקיים חוקים שהם בגדר גזירה

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בלימוד התורה נדרשת הכנעה והתבטלות

"זאת התורה אדם כי ימות באהל" (במדבר יט, יד)

"אדם כי ימות באהל" - דורשים חז"ל (ברכות סג, ב) כי "אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה". ונראה לומר כי הכוונה לאדם המסוגל להתבטל בפני חבריו, לשמוע אותו ולקבל את דעתו, וזו התבטלות והכנעה כלפי הזולת. ואין הכוונה כאן בלימוד תורה לבד, אלא לימוד תורה בחברותא, שבלמוד כזה ניתנת לאדם הזדמנות להכניע עצמו כלפי חבריו, ואינו דומה לימוד עם חברותא ללימוד עצמאי לבד.

וחז"ל אומרים שלעתיד לבוא הקב"ה ילמדנו תורה מפיו עד שלשון הרע יעלם כליל מן העולם. וקשה מהו הקשר בין לימוד תורה מפיו של הקב"ה לביטול הלשון הרע, כיצד הלימוד מפיו של הקב"ה יבטל את לשון הרע!?

ונראה להשיב שלימוד מפי הקב"ה באופן ישיר ובלתי אמצעי הוא בבחינת סולת נקייה שלא מעורב בה שום גורם זר, ככבוד, שררה וכדומה. אלא לימוד תורה לשמה כפשוטו, ולימוד כזה הוא בבחינת "אדם כי ימות באהל", שאדם עמל בתורה בחברותא וממית עצמו עליה, ובצורה כזו, בכוחו להינצל מחטא לשון הרע.

ויש להתבונן מדוע בזמן דוד המלך שלא היתה חסרה לעם ישראל תורה, בכל אופן הם חטאו. וחשבתי לבאר שהיה להם פגם בעבודה העצמית, ומשום כך לא הגיעו לפסגות רוחניות, כמו בזמן שלמה המלך. ומה היה הפגם, שדיברו לשון הרע משום שחשבו שהוא לשם תועלת, אך אם הם היו עובדים על עצמם ומתבטלים בפני הזולת, הם לא היו חשים צורך לדבר לשון הרע, אף שהוא לשם תועלת.

וכיום במצב שלנו, קשה יותר מדורות ראשונים, משום שההתפתחות הטכנולוגית מזמינה לאדם אפשרויות רבות ומגוונות, בהם הוא יכול לחטוא בקלות יתירה. ואם בעבר - כדי להיכשל לשון הרע היה צריך לשוחח פנים מול פנים, הרי שהיום די בלחיצת מקשים בטלפון, או במחשב ובפקס, ותוך רגעים ספורים דברי הגנות מופצים בכל העולם.

נצור לשונך

החובה לדון לכף זכות

מהציווי "בצדק תשפט עמיתך" (ויקרא יט, טו) אנו למדים שאם עבר אדם עבירה המנוגדת כליל לאופיו, עלינו לנסות לדונו לכף זכות. אם יש דרך כל שהיא של מציאת צד זכות במעשהו, חובה עלינו לנקוט בה.

אם התברר למעלה מכל ספק שהאדם אכן עבר עבירה - שבדרך כלל זרכו להישמר ממנה - עלינו להניח שבדאי התחרט עליה ובדאי כבר עשה תשובה עליה. אסור לגלות זאת לאחרים, והדיבור על כך הוא בגדר לשון הרע.

פניי הפרשה

פנינים קצרים על פרשת השבוע

יש דיינים לאחר המוות

"זאת התורה אדם כי ימות באהל" (במדבר יט, יד)

חז"ל מספרים בגמרא (בבא מציעא פד, ב), כי לאחר שנפטר רבי אלעזר בנו של רשב"י, הניחו אותו בעליית הגג למעלה משמונה עשרה שנה, וגופו היה שלם כמו בחיים חיותו. ולא עוד, אלא שהיו באים אליו לדין, והוא היה דן אותם. שהיו עומדים התובע והנתבע מחוץ לדלת, וכל אחד היה משמיע את טענותיו, וקול היה יוצא מהעלייה, ומכריז; איש פלוני חייב ואיש פלוני פטור.

מעשה זה, כך מחדש רבי אליהו הכהן טראב זצ"ל, נרמז בפסוק שעל ידי שעוסק ב'זאת התורה', יזכה, שאפילו "אדם כי ימות", למרות זאת הוא ימשך לשבת "באהל", כמו שאירע עם רבי אלעזר בנו של רשב"י, וכך יוכל להמשיך לדון את ישראל.

חשש מכניסה אזרחית תמימה

"ויאמר אליו אדום לא תעבר בי פן בחרב אצא לקראתך" (במדבר כ, יח)

מדוע כתוב 'פן' לשון ספק ולא נכתב 'כי בחרב' בלשון ודאי?

כך פירש הש"ת אמת: באמת אדום לא חפצו להילחם עם ישראל עתה, רק חששו שכשיעברו ישראל בארצם יראו את תהלוכות וסודות המדינה, ואם בעתיד תהיה מלחמה ביניהם יצליחו ישראל להכניע אותם, כי ידעו את סודותיהם.

וזהו אפוא הפירוש "פן בחרב אצא" - אולי בעתיד נצא נגדכם להילחם ואז תדעו כיצד להילחם בנו.

מי שמח בהכשת נחש?

"והיה כל הנשך וראה אותו וחיי" (במדבר כא, ח)

כל "והיה" לשון שמחה הוא, אם כן מה מקום לשמחה לאדם שנשך על ידי הנחש?

רבי מאיר שמחה הכהן מדוינסק בעל ה'משך חכמה' מדייק מלשון הכתוב "כל הנשך" בדווקא, כי אף מי שהיה חולה בכל מחלה טבעית אחרת והיה קרוב למיתה, בכל זאת אם נשך אותו נחש והביט אל נחש הנחושת, הוא היה מתרפא ושב לבוריו. נמצא אפוא שאיש כזה היה שמח אילו נשך אותו נחש.

ולכן נאמר "והיה כל הנשך". "והיה" לשון שמחה, ולא 'ויהי' שהוא לשון צער.

מעשה טוב אך הכוונה רעה

"ויאמר ה' אל משה אל תירא אתו כי בידך נתתי אתו" (במדבר כא, לד)

לפירושו של רש"י שהיה ירא משה שמא תעמוד לו לעוג, זכותו של אברהם - יש לתמוה שהרי על הפסוק "ויבא הפליט ויגד לאברהם" (בראשית יד, יג) פי' רש"י זה עוג שפלט מדור המבול ומתכוין שיהרג אברם וישא את שרה. ואם כן אדרבא לא רק שאין לו זכות אלא חטא יש לו. וממה אפוא חשש משה?

כך שואל בעל ה'כלי יקר'

ומשיב בעל ה'כלי יקר', כי משה לא ידע על כוונתו של עוג "שיהרג אברם וישא [הוא] את שרה] וחשש שמא הייתה לטובה ויש לו זכות, אך הקב"ה אמר "אל תירא אותו" כי אין לו שום זכות שכוונתו הייתה רעה, וממילא כבר מאז "בידך נתתי אותו".

דברי הנמים

פרפראות לפרשה
משולחנם של חכמי התורה

**מדוע הוסיף רבי חיים
עוד שקל לנהג המונית?**

על הכח העצום שיש במילים ובמידות טובות לגרום לקידוש שמו של הבורא יתברך, כפי שאנו קוראים בפרשתנו "להקדישני לעיני בני ישראל" (במדבר כ, יב), סיפר הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א, על הנהגתו ונעימות המידות של רבי חיים ברים זצ"ל, שכידוע היא היתה נדירה ומיוחדת במינה. הוא נכנס לנפשו ולליבו של הזולת, ממש חי אותו, ועל כך ידע איך להתנהג עמו, ואיך לרוממם את רוחו.

היה לו מנהג קבוע, כאשר היה נוסע במונית היה נוהג להוסיף לנהג שקל-שנים יותר ממה שהראה הצג של המונית.

והסביר את מנהגו: נהגי המוניות סובלים מתדמית שלילית. גם אם פה ושם יש בהם כאלה המתנהגים באופן שמצדיק את התדמית השלילית, ההכללה עושה עול לרבים מהם. אבל נחשוב רגע: מה יוצר את התדמית השלילית הזו? התשובה: העובדה שאנו נוטים להתייחס אליהם במבט שלילי, יוצרת אצלם דימוי עצמי נמוך, וההתנהגות שלהם היא בסך הכל תוצאה וביטוי לכך. האדם אומר לעצמו: 'אם כך חושבים עלי - אתנהג בהתאם'. במקום להראות את הצדדים החיוביים שלו, ובמקום לנסות לשנות את הצדדים שאינם חיוביים במידה וישנם - הוא מקבע לעצמו את התדמית שלו, כפי שהיא רווחת בעיני הציבור. הוא כה מתוסכל מהדימוי שלו, עד שהוא מוצא לנכון להוכיח לציבור שהם צודקים.

לכל זה יש פתרון פשוט: על ידי שמגביהים את הדימוי הנמוך שלהם. ואיך עושים זאת? קודם כל, על ידי יחס מכובד ומכבד נוטעים בהם הרגשה שאינם נחותים. וכשהדבר בא ממקום אמיתי, הוא מחלחל ומשפיע. אחת הדרכים הסמליות היא על ידי מתן תוספת של שקל-שנים מעבר למחיר הנסיעה, כמחווה וביטוי להערכה.

ספרה בתו של רבי חיים: פעם נסענו יחד במונית, וכשהגענו למחוז חפצנו, הראה צג המונית שלושים שקלים. הושיט רבי חיים לנהג שלושים ואחד שקל. אמר לו הנהג: "סליחה, הרב הביא לי שקל מיותר..."

אמר לו רבי חיים: זה לא מיותר! שלושים השקלים הם עבור הנסיעה, והשקל הנוסף הוא עבורך, לאות הערכה!"

הנהג התפעל מהמחווה הקטנה של הרב הצדיק, והם נפרדו לשלום.

"לאחר כמה שבועות, ממשיכה הבת לספר, ניסיתי לעצור מונית במשך זמן רב, אך לא היו מוניות פנויות. לפתע עצרה לידי מונית, הנהג פונה אלי ואומר לי: דעי לך, האמת היא שאין לי פנאי כעת, אבל אני זוכר אותך מהנסיעה עם אביך, את זוכרת שהוסיף לי שקל? איזה צדיק! תכנסי למונית, אסיע אותך, על אף שבאמת אין לי זמן כעת."

בדרך אמר הנהג: "דעי לך השקל הבודד היה שווה בעיני פי מיליון יותר משלושים השקלים, כי על ידי זה אביך הראה לי, שהוא מבין שנהג מונית הוא גם כן בן אדם."

צא ולמד, אדם יכול לקנות את עולמו בשקל אחד! בלא מאמץ רב, בהשקעה כספית של שקל אחד, של מילה אחת, של חיוך אחד, אפשר לחולל שינוי בבני האדם מקצה לקצה.

במסילת נעלה

שבביי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דמיון מודרך - מביא תועלת וברכה לאדם

נאמר על חג הפסח (פסחים קטז, ב) "חייב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים", ולמרות שבמציאות אין הדבר כן, אך זה בא לעורר את כוח הדמיון החיובי באדם, אותו כוח דמיון אשר מוביל את האדם לידי אמונה שלימה בבורא יתברך. וככל שהאדם מעמיק בסיפורי יציאת מצרים ומדמה לעצמו כאילו הוא ומשפחתו סבלו בשעבוד וזכו להיגאל במופתים גדולים, כך הוא מעצים בקרבו את האמונה, והקשר שלו עם הקב"ה הולך ומתחזק.

אם כן דמיון זה הינו דמיון מבורך אשר כל כולו מביא תועלת וברכה לאדם. וראיתי מובא שהחפץ חיים היה מדמיון את עשר המכות שהקב"ה הביא על מצרים, כדי לחזק בליבו את אמונת ה'.

וכגון זה נראה לומר שבני אשכנז סבלו את מאורעות השואה בזמן שהעדה הספרדית רובה ככולה לא היתה נתונה תחת איומי השלטון הנאצי. כאשר אני קורא ושומע סיפורים על השואה, גובר בי הרצון לחוש בתוך תוכי את אותם תחושות קשות שחשו בזמנו יהודי אירופה ולהשתתף עימם בצערם.

רצון זה הינו קשה להשגה, מכיוון שאני וכל משפחתי יוצאי עדות המזרח, ולפיכך היינו רחוקים עד מאוד מכל נוראות הצורך הגרמני.

יום אחד מצאתי פתרון לרצוני זה בדמות ספר, אשר בו תמונות מזעזעות מתקופת השואה. בספר ישנה תמונה של אמא יהודיה האוחזת בידה תינוק קטן, ומאחוריה עומד קלגס נאצי המצמיד קנה אקדח לראשה. בתמונה שלייד, רואים את האם מוטלת ללא רוח חיים, ולידה עומד החייל המרושע וממית את התינוק.

מאותו יום שראיתי תמונות אלו, התחלתי לחוש ביתר שאת את הכאב העצום שהיה מנת חלקם של יהודי אירופה באותה עת. התמונות המזעזעות גרמו לי להרגיש בכל רמ"ח איברי ושס"ה גידי את הנורא מכל. וכך, בכל פעם שאני רוצה לחוש את כאבם של קרבות השואה, אני מביט בתמונות קשות אלו אשר מעוררות את דמיוני ומעניקות לי את היכולת לשוב ולהרגיש את אותה תקופה אינמה וחשוכה.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"ויפתח הגלעדי" (שופטים י"א)

הקשר לפרשה:

בהפטרה מסופר על מלחמת ישראל עם בני עמון, ועל הארץ שכבשו ישראל מסיחון שכבש מעמון, שהוא מענין הפרשה בה מסופר על בני עמון שישאל לא נלחמו עמם, אלא נלחמו עם סיחון וכבשו ממנו את הארץ שכבש מעמון.

מבט לפרשה

מה זה? סוכריה או פליק?

מישהו שאכפת לו. אחרי עשרים דקות, היא עצרה. מה קורה פה, בעצם? היא יודעת שהרב שך עסוק מאוד, כל דקה שלו יקרה מפז, כי היא מוקדשת ללימוד תורה. אנשים רבים מחכים כעת כדי להתייעץ עם הרב, בענייני ציבור ובענייני הפרט, והיא יושבת ומספרת לו על חוויות מהפנימייה. היא חשה מבוכה גדולה, אך הרב שך עודד אותה במאור פנים: "אני שמח ששיתפת אותי, זה חשוב לי".

בעת שהיא החלה להפנים שהיא באמת רצויה ואינה מטרד, אמר הרב שך: "אני מבין שאת מאוד מתלבטת עכשיו בעניין שידוך מסוים. על מה ההתלבטות?"

היא הסבירה את השיקולים בעד ונגד, גם הצגה ניתוח של המצב, וסיפרה על תחושותיה. לאחר שהקשיב בתשומת לב מרובה, אמר הרב שך: "את יכולה לסגור את השידוך, שיהיה בשעה טובה. ובבקשה, תבואי אלי לבשר לי, כדי שאוכל לשמוח יחד אתכם".

יצאה הבת מביתו של הרב שך, באה לפנימייה, שמה 'אסימון' בטלפון הציבורי, והתקשרה אל הדיין. "הרב שך הכריע לי לסגור את השידוך!"

"מה אמרת? הרב שך הכריע לסגור?"

"כן, היא אמרה בשמחה, ככה הוא אמר!"

הדיין מיהר ויצא לביתו של הרב שך. הוא חייב לדעת, מה פתאום הרב שך אמר ככה?

"הרב, אני רוצה להבין, האם לא הסברתי לראש ישיבה נכון את הצדדים?"

"הסברת מצוין".

"אם כך, אני לא מבין. ראשית, למה ראש ישיבה אמר לי לא להכריע, והראש ישיבה כן הכריע? ושאלה שניה יש לי; אם הראש ישיבה הכריע, והוא סומך עלי שאני אומר דברים נכונים, למה היה צורך לקרוא לה? למה הוא לא יכול להגיד לי מה לומר לה?"

אמר לו הרב שך: "אתה לא מבין למה? הרי אמרתי לך למה - בכל בעיה שתתעורר, אתה תהיה הנאשם!"

"והרב לא יהיה 'אשם' בכל בעיה? מה ההבדל?"

"אומר לך מה ההבדל, אני קודם כל הפכתי אותה לבת שלי. לאבא מותר להגיד 'לא' לבת או לבן שלו. רק אחרי שהבחרתי לה שאני כמו אבא שלה, ושהיא יכולה לבוא אלי תמיד לשתף בשמחה ובצער, ולבקש כל עזרה נחוצה, ושכל מה שקורה לה חשוב לי ואכפת לי - רק אז אני יכול להגיד לה גם דברים שלא לגמרי מקובלים אצלה".

עם זאת, הוא חשש להכריע בעניין ולהמרזין אותה לומר את ה'לא'. כיון שכן, עלה הדיין אל הרב שך, הציג בפניו דברים כהווייתם, וביקש את עצתו.

אמר לו הרב שך: "אל תיקח על עצמך את ההכרעה בשום פנים ואופן, לא לכן ולא ללא".

תמה הדיין לפשר התשובה הפסקנית, ואמר לו הרב שך: "לילדה הזו אין אבא, ובעצם גם אין לה אם שהיא יכולה לסמוך עליה. היא סומכת עליך. כרגע, יש בליבה רגש כלפי הבחור, והיא רוצה להתארס איתו. אם תגיד לה 'לא', היא תשמע לך, וביום מן הימים היא תתארס, מן הסתם, עם מישהו אחר. ואז, בכל פעם שתתעורר איזושהי בעיה קטנה או גדולה בבית, היא תגיד 'אהה', זה מכיוון שלא התחנתני עם ההוא, ואתה תהיה האשם בעיניה".

מצד שני אם תגיד לה 'כן', בכל פעם שתהיה בעיה בבית, היא תגיד: 'הרי אני סיפרתי לו על כל הבעיות, שראיתי עוד לפני שהתארסנו, והוא אמר לי כן. הכל מכיוון שהוא לא שמע כמו שצריך...'. אם תכריע, אתה תהיה אשם עד אחרי מאה ועשרים שנה, ולכן אינך יכול להכריע".

"אם כן, שאל הדיין, מה צריך אני לומר לה?"

אמר לו הרב שך: "שלח אותה אלי".

הדיין לא כל כך הבין מה פשר "תשלח אותה אלי", כלום מוכן הרב שך להיות "אשם" לגבי כל תשובה שיענה? בכל אופן, הוא אמר לבת ש'הרב שך רוצה שתעלי אלי' והיא הלכה בשמחה רבה, כשהיא מודה לקב"ה על הזדמנות הפז שנפלה בחלקה.

הרב שך פנה אליה, ואמר במאור פנים: "שמעתי שאת יתומה מאב. אני כבר מזמן חיתנתי את הילדים שלי, האם את מוכנה להיות לי לבת?"

מישהי היתה מסרבת? היא נענעה בראשה בביישנות. "אין צורך להתבייש", חייך הרב שך. "בת מגיעה אל אבא שלה בכל פעם שהיא זקוקה לעזרה או לעצה, נכון? לא רק כשיש לה שאלה חשובה וגורלית. בת זו בת. אם את לפני מבחן ואת במתח, תספרי לי. אם את אחרי מבחן, ואת מאוכזבת מהתוצאות, או אולי דווקא שמחה ומרוצה, תשתפי אותי. כל מה שחשוב לך, חשוב לי. תספרי לי איך אצלכם בפנימייה, מה את לומדת. מה מציק לך, ומה משמח אותך".

עשרים דקות ישבה הבת עם הרב שך, שמחה על ההזדמנות לשתף בחוויותיה מישהו שמקשיב באמת,

לעיתים יהודי נתקל בכל מיני מצבים שבהם הוא חש את היד החזקה שמן השמים עוטפים אותו במצבים שנדמה כי הקב"ה מסתיר את פניו ממנו, צרה כזו או אחרת מתגלגלת עליו, חולי ומכאוב, קשיי פרנסה וכל מיני אירועים שמכאיבים לאדם. כך אירע בפרשתנו בו אנו קוראים שהשי"ת שלח בעם "את הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת עם רב מישראל".

רבי שמשון פינקוס זצ"ל היה נוהג לחזק בעניין המבט הנכון על 'מכות' שהקב"ה מביא, כביכול, על האדם וכך היה הרב פינקוס אומר:

כולנו מכירים את הזקנים שמגיעים לבית הכנסת בליל שבת עם סוכריות טובי בכיסים, ואתם הם מחלקים לילדים הבאים לתפילה בבית הכנסת. לא כל כך מצוי שעוצרים זקן ואומרים לו: "תגיד, יש לך רשות לחלק טובי לילדים? שאלת את אבא שלו אם הוא מרשה?" כל אחד אומר תודה רבה ומוחייך יפה.

לעומת זאת, אם הזקן הזה יהיה בבית הכנסת, יראה ילד משתולל, ו'פליק' לו סטירה, מיד יתנפלו עליו "מה, אתה אבא שלו!?"

כלומר, לא כל אחד רשאי לתת סטירה. רק אבא יכול לתת סטירה...

המבט החינוכי מיישר הדרך של האבא, הוא זה שמסוגל להכיל מצד אחד את רחמי האב ומאותו מקום של דאגה הוא מכה את בנו בשעת הצורך, וגם זאת בחסד וברחמים. ניתן אפוא להסתכל על הצרות שבאים לאדם כ'מכות' ואפשר לראות בהם גם סוכריות טובי...

בספר 'דורש טוב' מצטט רבי יחיאל מאיר צוקר שליט"א, סיפור ששמע מרבי חזקיהו מישקובסקי שליט"א:

הוא סיפר על בת, כמדומני מסמינר 'אור החיים', בעלת תשובה ויתומה מאב. האם הייתה אשה מבוגרת, שעשתה את צעדיה הראשונים ביהדות, ולכן נהגה הבת להתייעץ עם דיין חשוב בבני ברק.

בהגיעה לפרקה נפגשה הבת עם בחור בעל תשובה, אך לאחר שנפגשו מספר פעמים, היא חשה בלבול ומבוכה גדולה. מצד אחד, הוא מאוד מצא חן בעיניה, והיו בו מעלות רבות, אבל היו נקודות מסוימות שהפריעו לה באופן התנהלותו. היא התחבטה והתלבטה, ולבסוף באה להתייעץ עם אותו דיין. הוא שמע את הנקודות הבעייתיות שהפריעו לה, וסבר שלא כדאי להמשיך עם השידוך הזה.

שעמו וראו כי טוב ה'

בסיעתא דשמיא, מעתה ניתן להאזין לשיעורי מורנו ורבנו כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית

באתר קול הלשון ובמספר ישיר:

0733-718-144

מסודר לפי פרשות השבוע, חגים ונושאים שונים

לקבלת דבר תורה יומי

מאת מורנו ורבנו

כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ניתן לשלוח הודעה

צרפתית

+972587929003

אנגלית

+16467853001

עברית

+972585207103

ספרדית

+541141715555